

Reactie Air Products op de internetconsultatie voor de wijziging van het Besluit energie vervoer in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2018/2001 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (RED 2) en ter uitvoering van het Klimaatakkoord

Rotterdam, 6 januari 2021

Dank voor de mogelijkheid tot het geven van onze zienswijze op de wijziging van het Besluit energie vervoer voor de implementatie van de RED 2. De implementatie van de RED 2 is belangrijk voor het tot ontwikkeling brengen van de Nederlandse waterstofeconomie, gelet op met name de waarde van HBE die de businesscase van waterstofproducenten/-leveranciers ondersteunt. Daarom spreekt Air Products, de grootste onafhankelijke waterstof producent ter wereld, graag zijn waardering uit voor de in het voorgenumen Besluit energie en vervoer opgenomen nationale vermenigvuldigingsfactor voor geleverde hernieuwbare brandstof, waaronder waterstof uit hernieuwbare elektriciteit.

Onderstaand worden puntsgewijs de reactie van Air Products op de voorgestelde wijzigingen van het Besluit energie en vervoer weergegeven.

1. Definities

In de categorie 'overig' (Art 2.3.4) worden verschillende gasvormige en hernieuwbare brandstoffen gedefinieerd. Het betreft hierbij verschillende soorten hernieuwbare energie die in de richtlijn hernieuwbare energie niet beperkt of bevorderd worden, maar gebruikt kunnen worden bij het voldoen aan de jaarverplichting.

- A. Hernieuwbare waterstof wordt in Art. 2.3.4. genoemd als gasvormige hernieuwbare brandstof, echter is op basis van de gekozen formulering onduidelijk of hernieuwbare waterstof ook wordt erkend als vloeibare hernieuwbare brandstof. Beide erkenningen zijn belangrijk gegeven de verschillende vormen waarin hernieuwbare waterstof wordt getransporteerd, opgeslagen en toegepast. Kan het ministerie van IenW verduidelikheden of de definitie 'vloeibare hernieuwbare brandstoffen' ook vloeibare RNFBO-waterstof omvat?

2. Beperking tot twee schakels van de keten

Voor het aantonen van de hernieuwbaarheid van vloeibare hernieuwbare brandstoffen, geldt de verificatie hernieuwbare brandstof, die in de Regeling energie en vervoer uitgewerkt is. Omwille van de controleerbaarheid en de traceerbaarheid, mag de keten uit slechts twee schakels bestaan, te weten de productielocatie en de leverlocatie van de inboeker, waarbij geldt dat de hoeveelheid hernieuwbare brandstof met identiteitsbehoud van de productielocatie naar de leverlocatie verplaatst moet worden.

Reactie Air Products:

- A. Gegeven de limieten op de inzet van HBE-conventioneel en HBE bijlage IX-B is het duidelijk dat er veel HBE-geavanceerd en HBE-overig ingezet zal moeten worden om aan de doelstellingen te voldoen. De beperking tot twee schakels in de keten beperkt in onze optiek ongewenst en onnodig de bijdrage van hernieuwbare brandstoffen in de

categorie HBE-overig en wij stellen dan ook voor deze beperking aan te passen en maximaal vier schakels toe te staan.

- B. In de praktijk wordt in veel gevallen een hernieuwbare brandstof niet direct als zodanig aan de markt geleverd, maar eerst omgezet in een meer gangbare brandstof (of brandstofmengsel). Een voorbeeld hiervan is (hernieuwbare) methanol. Na het verlaten van de productielocatie van de vloeibaar hernieuwbare brandstof (i.e. hernieuwbare methanol) wordt dit typisch door een ether- of biodiesel producent omgezet in respectievelijk MTBE of biodiesel (waarbij de hernieuwbare methanol gebruikt wordt in plaats van fossiele methanol). Deze (deels) hernieuwbare MTBE of biodiesel wordt vervolgens door een blender bijgemengd in benzine respectievelijk diesel, waarna deze op de Nederlandse markt geleverd en als (deels) hernieuwbare brandstof ingeboekt kan worden.
- C. De inzet van de hiervoor bedoelde hernieuwbare brandstoffen kan ons inziens verantwoord mogelijk gemaakt worden door het aantal toegestane schakels van de keten uit te breiden tot maximaal vier. Omdat het aantal schakels dan nog steeds beperkt is, kan de ook volgens ons noodzakelijke controleerbaarheid en traceerbaarheid worden geborgd; temeer daar ook het aantal productielocaties beperkt is.
- D. Ten slotte merken wij op dat het transport van waterstof "met identiteitsbehoud" in de eerste plaats mogelijk gemaakt moet worden door een passend systeem van garanties van oorsprong. Deze bepaling zou er in ieder geval niet toe moeten leiden dat het kosteneffectieve transport van hernieuwbare waterstof dan wel hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong per pijpleiding, schip, of vrachtwagens onmogelijk wordt gemaakt. Het mengen van verschillende kleuren waterstof dan wel hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in een pijpleiding, schip, vrachtwagen of stationaire opslagtank mag er niet toe leiden dat niet meer wordt voldaan aan de eis van "identiteitsbehoud". Zolang het hernieuwbare karakter middels een garantie van oorsprong wordt aangetoond is identiteitsbehoud ook bij transport dan wel opslag geborgd.

3. HBE voor hernieuwbare waterstof in raffinageprocessen

Directe toepassing van hernieuwbare (gasvormige) waterstof in brandstofcelvoertuigen en toepassing van hernieuwbare waterstof in (vloeibare) synthetische brandstoffen zijn routes die op grond van het voorliggende concept Besluit energie en vervoer voor HBE in aanmerking komen. De RED 2 staat ook toe dat hernieuwbare waterstof die (in plaats van grijze waterstof) wordt ingezet in raffinageprocessen voor benzine/diesel met HBE worden beloond. In het voorliggende concept Besluit energie en vervoer (artikelen en toelichting) zien wij deze route niet terug.

Reactie Air Products:

- A. Air Products bepleit dat ook hernieuwbare waterstof, die in plaats van grijze waterstof wordt ingezet in raffinageprocessen voor benzine en diesel, in aanmerking komt voor HBE. Deze route ondersteunt het van de grond krijgen van productie en toepassing van hernieuwbare waterstof door het mogelijk maken van grootschalige elektrolyse en het wegnemen van (technologische) barrières en leidt tot CO₂ reductie.
- B. Wij hebben begrepen dat het ministerie van IenW over deze route wel als zorg heeft, dat deze in vergelijking met beide andere routes het eenvoudigst en goedkoopst te

realiseren is en daardoor ongewenst ten koste zou kunnen gaan van beide andere routes (waar we het binnen de energietransitie uiteindelijk toch van moeten hebben).

Wij delen deze zorg momenteel niet:

- Toepassing in raffinageprocessen is weliswaar de goedkoopste optie, maar de directe toepassing in brandstofcelvoertuigen is naar verwachting toch interessanter, omdat de te vervangen referentie ook een stuk duurder is (hernieuwbare waterstof concurreert hier met benzine en diesel in plaats van met grijze waterstof).
  - Naar verwachting duurt het nog even voordat met hernieuwbare waterstof geproduceerde synthetische brandstoffen grootschalig worden toegepast, omdat hernieuwbare alternatieven (biobrandstoffen) voorlopig fors goedkoper zijn (evenals fossiele brandstoffen) en het verschil voorlopig niet met HBE zal kunnen worden gedicht.
- C. Wij kunnen ons voorstellen dat het helpen in stand houden van fossiele brandstoffen een argument kan zijn tegen de inzet van hernieuwbare waterstof in raffinageprocessen. Daarom zou deze route eventueel een tijdelijk karakter kunnen worden gegeven, bijvoorbeeld tot 2030. Dan helpt deze route de opschaling van hernieuwbare waterstof, zonder langer dan nodig bij te dragen aan het in stand houden van fossiele brandstoffen.

4. Import van hernieuwbare waterstof

De RED 2 maakt import van hernieuwbare waterstof en dat vervolgens meetellen voor de nationale doelstellingen (en met HBE belonen) mogelijk. Eerder hebben wij begrepen dat in het Besluit energie en vervoer zou worden opgenomen dat ook geïmporteerde waterstof in aanmerking komt voor HBE, onder voorwaarde van statistische overdracht (om dubbeltelling door de leverende en ontvangende lidstaat te voorkomen).

Reactie Air Products:

- A. In het voorliggende concept Besluit energie en vervoer zien wij geïmporteerde hernieuwbare waterstof niet terug. Onze vraag is welke redenen maken dat geïmporteerde hernieuwbare waterstof en het met HBE belonen daarvan niet is opgenomen in het besluit; ons voorstel is dit alsnog in het Besluit energie en vervoer op te nemen.
- B. Statistische overdracht kan worden geregeld tussen lidstaten (al is dit nog niet geautomatiseerd en kosten afspraken hierover tussen lidstaten de nodige tijd). Wij pleiten ervoor dat geïmporteerde hernieuwbare waterstof ook in aanmerking kan komen voor HBE's onder de voorwaarde dat het hernieuwbare karakter van die waterstof niet tevens in het land van herkomst wordt geclaimd in de vorm van hernieuwbare elektriciteit. Dit geldt evenzeer voor import uit niet EU-landen; hierover zijn ons inziens specifieke afspraken noodzakelijk en wenselijk. Wij pleiten ervoor dat Nederland bevordert dat dit per 1 januari 2022 is gerealiseerd, tegelijk met de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel. In hoeverre speelt dit vraagstuk in EU-verband c.q. in hoeverre heeft Nederland dit op EU-niveau aangekaart of is Nederland bereid dit aan te kaarten?
- C. Wij stellen daarnaast voor om, als alternatief voor statistische overdracht, toe te werken naar een (Europees) certificatiesysteem voor alle hernieuwbare en low carbon gassen en vloeibare brandstoffen zoals dat nu geldt voor biobrandstoffen. Vermijding van dubbeltelling kan mee opgenomen worden in het certificatiesysteem voor hernieuwbare waterstof. Voor hernieuwbare elektriciteit is dit niet aan de orde, maar voor

hernieuwbare waterstof mogelijk wel, aangezien dat net als biofuels kan worden opgeslagen en over lange afstanden getransporteerd. Kan het ministerie van IenW deze vraag beantwoorden?

5. BKE systematiek en blauwe waterstof

De BKE systematiek wordt op een later moment geïntroduceerd, zo is vermeld in de Nota van toelichting.

Reactie Air Products:

- A. Klopt de interpretatie dat het BKE systeem CO2 besparingen beloofd die buiten de CO2 reductie eisen van de HBE vallen? Indien dit het geval is, verwelkomt Air Products het BKE systeem als een nuttige drijfveer voor CO2 besparende innovaties in de productieketen van RNFBOs die verder gaan dan de 70% CO2 reductie target.
- B. Voor het stimuleren van de productie en toepassing van zogenoemde blauwe waterstof (waterstof van fossiele herkomst, waarbij de CO2 wordt afgevangen en opgeslagen) is de BKE systematiek perspectiefrijk. Wij begrijpen de overwegingen om niet meteen met de BKE systematiek van start te gaan, maar bepleiten wel een zo spoedig mogelijke introductie van de BKE systematiek. Om dit concreet te maken stellen wij voor om een doelstelling te noemen voor de introductie van de BKE zodat marktpartijen zich hierop voor kunnen bereiden. Gezien het feit dat de eerste blauwe waterstofprojecten vanaf 2024 worden verwacht, pleiten wij voor de introductie van de BKE per 2024 of 2025.